

La deslocalització als països no desenvolupats

La deslocalització és una estratègia empresarial per reduir costos traslladant la producció a països amb mà d'obra barata i legislacions més flexibles. Aquest fenomen ha afectat greument l'ocupació en països desenvolupats com Espanya, però ha impulsat el creixement industrial en països receptors. Tot i els beneficis econòmics, genera un fort debat sobre les condicions laborals i el treball digne.

Deslocalització industrial

Inesem business school

Des de la segona meitat del segle XX, amb l'acceleració de la globalització i la millora de les comunicacions i el transport internacional, hi va haver una evolució radical a tot el món de la producció industrial. Aquest canvi va donar lloc a la deslocalització.

La deslocalització és definida com la decisió d'una empresa de traslladar una part o la totalitat dels seus serveis o producció industrial des del seu país

d'origen a un altre país, normalment sol ser a l'estranger. Amb aquest moviment el que es busca és reduir els costos d'operacions.

Trobem un altre factor que no hem de confondre amb la deslocalització, l'externalització que consisteix a contractar un tercer per realitzar alguna activitat empresarial. En canvi, la deslocalització, implica el canvi de localització geogràfica.

Les decisions de la deslocalització no es fan de manera aleatòria sinó que són el resultat d'un estudi i una anàlisi estratègica per reduir costos i augmentar els beneficis. La causa principal i primordial que fa travessar fronteres a les empreses és la constant persecució de la mà d'obra barata. Als països en desenvolupament d'Àfrica, Àsia o Amèrica, el cost d'hora per treball pot ser una petita part del que es paga en economies avançades. Aquesta diferència de salaris, sol ser en sectors que necessiten molta mà d'obra com el tèxtil, i això dona un gran estalvi de diners i augmenta el benefici per producte fet.

Aquesta força laboral de baix cost es veu amplificada per un segon factor determinant: el marc legal del país de destinació. Molts governs busquen activament atraure la Inversió Estrangera Directa oferint incentius. Tenen una legislació laboral menys estricta i ofereixen avantatges fiscals importants amb menys exigència. Normalment, tenen una normativa més flexible perquè així les corporacions puguin aprofitar el cost laboral mínim un entorn legal permissiu, fent de la deslocalització un moviment estratègic pràcticament obligatori.

El procés de deslocalització industrial a Espanya es va intensificar del 2000 al 2007, amb una segona onada que va assolir el seu màxim de 2005-2007. Aquest moviment va suposar l'afectació de 85.000 llocs de treball en la manufactura, principalment per trasllats a l'estranger. Un dels sectors més perjudicats va ser la maquinària.

Un clar exemple és la indústria auxiliar de l'automoció, que des del 2001 va perdre 33 fàbriques i 9.300 llocs de treball. La producció es va moure majoritàriament a l'est d'Europa i al Nord d'Àfrica. Aquesta estratègia permet a les empreses guanyar molta competitivitat, ja que les que deslocalitzen reporten estalvis de fins al 30% en costos. Tot i la pèrdua d'aquesta ocupació, la

creació de feina en altres empreses va compensar, en bona part, l'impacte total en el mercat laboral durant aquell període.

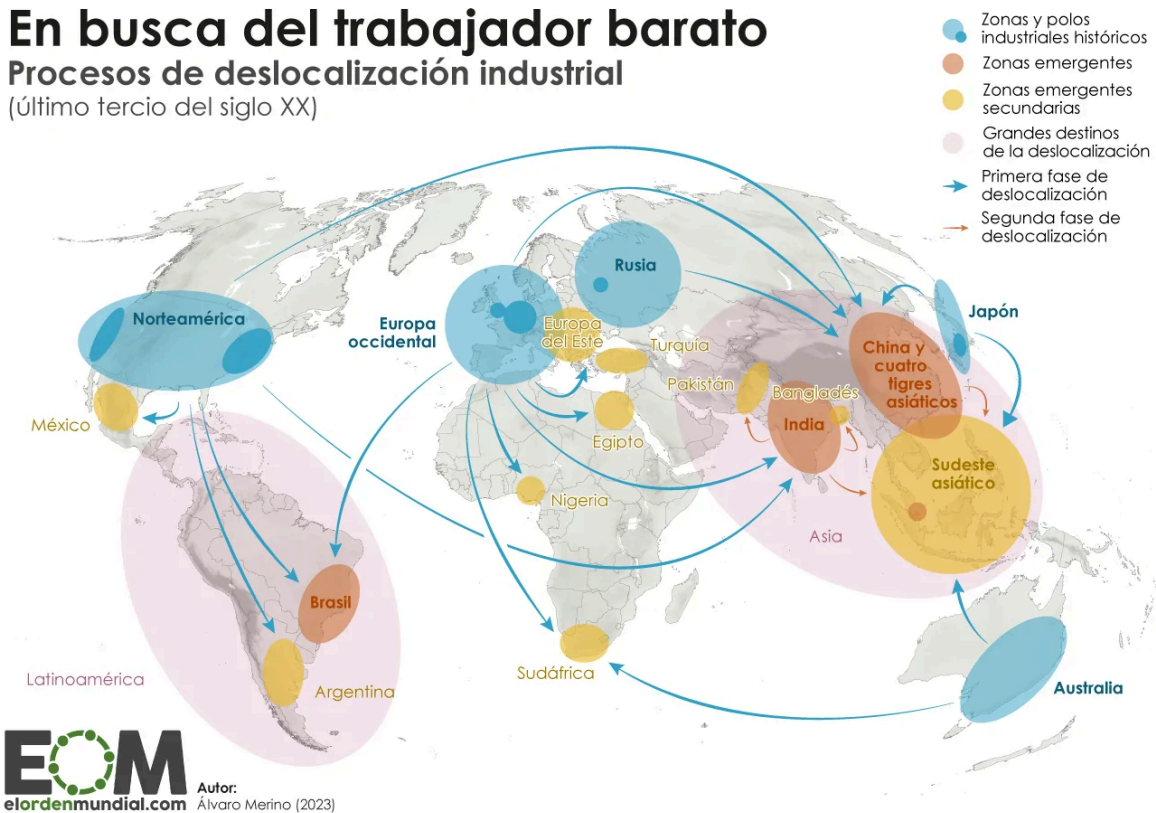
Aquest procés de deslocalització connecta dues àrees del món. D'una banda, tenim els països d'origen que són les economies més altes com Europa occidental i, d'altra banda, els països receptors, que són les destinacions on es trasllada la feina. El principal país receptor és la Xina encara que trobem moltíssims. Avui dia, amb tot l'augment de costos, la producció es diversifica cap a altres llocs d'Àsia com l'Índia i Vietnam.

Troben hi ha països com Corea del Sud, que, després d'haver estat receptors d'inversió en el passat, ara són ells els que traslladen la seva producció, com les empreses de Samsung o Hyundai que ara les han traslladat a llocs encara més barats.

En busca del trabajador barato

Procesos de deslocalización industrial

(último tercio del siglo XX)

Proporció de l'ocupació temporal entre els adults joves a Espanya a la segona meitat del 2024, per grup d'edat

Apple és un bon cas per demostrar aquest factor. L'empresa dissenya els seus productes als Estats Units un dels països més cars per producció, però trasllada la fabricació i el muntatge a Àsia per estalviar gastos.

Anys enrere, la producció es va centrar gairebé tota a la Xina, aprofitant la seva gran capacitat, però ara, per reduir la dependència i els riscos geopolítics, estan canviant aquesta producció a l'Índia. Aquesta estratègia ha fet que Apple produeixi allà al voltant del 20% dels iPhones, i cada cop aquest percentatge anirà augmentat

Per causa de la deslocalització trobem un dilema a l'ODS 8. Per una banda, la deslocalització és positiva, ja que genera creixement econòmic i industrialització als països receptors. Però, d'altra banda, es basa en condicions laborals pèssimes i salaris baixos, i també perquè destrueix llocs de treball als països d'origen. Llavors, el repte és que aquest fenomen tingui un equilibri amb els drets laborals per així aprofitar-lo al màxim.

En conclusió, la deslocalització és un moviment empresarial per la cerca d'estalvi de costos. Aquest fet ha concentrat la producció a països com Xina i Índia i ha reduït la indústria a països rics.

Encara que crea riquesa a tot el món, la deslocalització genera problemes amb el treball digne. El futur mostra un canvi, empreses com Apple ja estan treballant i aplicant la deslocalització, per continuar reduint el preu per producció.

El Prat de Llobregat

14/01/2026

Works Cited

- Objetivos y metas de desarrollo sostenible - Desarrollo Sostenible*, 24 May 2022, <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>. Accessed 1 October 2025.
- Objetivos de Desarrollo Sostenible | Programa De Las Naciones Unidas Para El Desarrollo, <https://www.undp.org/es/sustainable-development-goals>. Accessed 1 October 2025.
- ODS – Objetivos de Desarrollo Sostenible – UAM, <https://ods.uam.es/>. Accessed 1 October 2025.
- “THE 17 GOALS | Sustainable Development.” Sustainable Development Goals, <https://sdgs.un.org/es/goals>. Accessed 1 October 2025.
- Moran, Mirtha. Crecimiento económico - Desarrollo Sostenible, <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/economic-growth/>. Accessed 1 October 2025.
- “Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS) | Comisión Económica para América Latina y el Caribe.” CEPAL, <https://www.cepal.org/es/temas/agenda-2030-desarrollo-sostenible/objetivos-desarrollo-sostenible-ods>. Accessed 1 October 2025.
- “ODS. Departament d'Educació i Formació Professional.” Departament d'Educació i Formació Professional, <https://educacio.gencat.cat/ca/departament/linies-estrategiques/ods/index.html>. Accessed 1 October 2025.